

Huvudman

Thorengruppen AB
Organisationsnummer 556613-9290
info@thorengruppen.se

Ärendet

Tillsyn av grundskola och förskoleklass vid Thoren Framtid Karlstad i Karlstads kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 22 juni 2022.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Thorengruppen AB att senast **den 27 oktober 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande skolans arbete med särskilt stöd och att utreda orsakerna till frånvaro. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Thorengruppen AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Thorengruppen AB ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. För varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn eller den rektorn har delegerat det till, ska rektorn se till att starta en utredning. I varje sådan utredning av behov av särskilt stöd som startas ska samråd ske med elevhälsan. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 8 juni 2023 – 27 oktober 2023 samt vilket datum utredning har startat för respektive elev. Denna

dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

2. Se till att rektorn startar utredning av elev 45:s behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera när utredningen startas för denna elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen, Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).
3. För varje utredning om särskilt stöd som avslutas innan den 27 oktober 2023, ska rektorn fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska även se till att berörd elev och vårdnadshavare underrättas om hur varje beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller inte utarbeta åtgärdsprogram kan överklagas. Rektorn ska dokumentera hur många beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta åtgärdsprogram som fattats under perioden den 8 juni 2023 – 27 oktober 2023 samt hur elev och vårdnadshavare underrättats om att besluten är överklagningsbara. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 § skollagen, 29 kap. 10 § skollagen samt 33 § förvaltningslagen [2017:900]).
4. Se till att de pågående åtgärdsprogrammen följs upp och utvärderas i enlighet med vad som framgår av åtgärdsprogrammen. Utvärderingarna ska resultera i ställningstaganden om respektive åtgärdsprogram behöver förändras och/eller om det ska fortsätta gälla. Om ett åtgärdsprogram ska förändras eller fortsätta gälla ska beslut fattas om ett nytt åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera vilka åtgärdsprogram som har följts upp och utvärderats samt vad det resulterat i. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 § skollagen).
5. Säkerställa att eventuella beslut om anpassad studiegång innehåller en klagande motivering utifrån rekvisitet att beslut om anpassad studiegång får fattas om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar. Samtliga beslut om anpassad studiegång som fattats under perioden den 8 juni 2023 – 27 oktober 2023 ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 och 12 §§ skollagen, 29 kap. 10 § skollagen samt 32 § förvaltningslagen).

Utreda orsakerna till frånvaro

1. Se till att, beträffande de elever som har upprepade eller längre frånvaro, genomföra en utredning för att klargöra orsakerna till frånvaron. Utredningarna ska resultera i att de åtgärder som krävs för att komma till rätta med respektive elevs frånvaro beslutas och sätts in. Utredningarna ska

genomföras oavsett om frånvaron är giltig eller ogiltig och ska genomföras i samråd med elevhälsan. Om utredningar bedöms som obehövliga och utredning inte genomförs ska det av huvudmannens redovisning framgå skälen till detta. Rektorn ska dokumentera vilka elever som under perioden den 8 juni 2023 – 27 oktober 2023 bedömts ha upprepade eller längre frånvaro och vilket datum en utredning om orsakerna till frånvaron har inletts för respektive elev. Dokumentationen, inklusive de utredningar som färdigställts, ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (7 kap. 19 a § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisningen i musik, garantin för tidiga stödinsatser, förvaring av nationella prov, betygssättning, disciplinära åtgärder samt tillgång till specialpedagogisk kompetens i elevhälsan.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2021:5259) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2022 genomfört en tillsyn av Thoren Framtid Karlstad i Karlstads kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning, extra anpassningar och särskilt stöd, betygssättning, ordningsregler, disciplinära åtgärder och åtgärder mot kränkande behandling, utredning av orsakerna till frånvaro samt tillgång till elevhälsa.

Skolinspektionen har den 22 juni 2022 beslutat att förelägga Thorengruppen AB att senast den 10 januari 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning av legitimerade lärare, särskilt stöd, utredning av orsakerna till frånvaro samt betygssättning. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Thorengruppen AB en anmärkning rörande undervisningen i musik, garantin för tidiga stödinsatser, förvaring av nationella prov, disciplinära åtgärder samt tillgång till specialpedagogisk kompetens i elevhälsan. Skolinspektionen avstod från att ingripa gällande brister avseende fjärrundervisning i moderna språk.

Thorengruppen AB har den 10 januari 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har gjort ett uppföljningsbesök på Thoren Framtid Karlstad den 14-16 mars 2023. Då genomfördes intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Skolinspektionen har även genomfört digitala intervjuer med lärare, specialpedagog och biträdande rektorn den 17, 21 samt 23 mars 2023. Det har varit flertalet rektorsbyten på skolenheten under läsåret 2022/23. Under

höstterminen 2022 har tre olika rektorer tjänstgjort på skolan, varav en av dessa arbetade på skolenheten vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök. Denna rektor började på skolan den 12 december 2022. Vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök arbetade även en biträdande rektor på skolan på 30 procent. En ny rektor tillträdde därefter den 20 mars 2023. Vid tidpunkten för uppföljningsbesöket hade skolan en specialpedagog på 40 procent. En ny specialpedagog tillträdde den 20 mars 2023.

Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. betygskataloger, anställningsbevis, åtgärdsprogram, beslut om anpassad studiegång och frånvarostatistik. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Thorengruppen AB har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror enligt elevförteckning (se aktbilaga 26).

Föreläggande

Skolans arbete med särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Information till lärare och övrig personal om skollagens krav

Enligt huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder har det på skolenheten genomförts flertalet informationstillfällen med personalen där skollagens krav kring när anmälan om särskilt stöd ska göras. Lärare, specialpedagog, biträdande rektor och rektor uppger att det införts nya rutiner på skolan gällande att uppmärksamma och anmäla eventuellt behov av särskilt stöd. En del i detta har varit att implementera huvudmannens rutin avseende så kallade elevgenomgångar där bland annat elevers behov i undervisningen uppmärksammas.

Skolans arbete med att uppmärksamma elevers behov av särskilt stöd

Lärare, specialpedagog, biträdande rektorn och rektorn uppger att de har elevgenomgång en gång i veckan där lärare kan så kallat "lyfta" elever med anledning av exempelvis måluppfyllelse eller frånvaro. Det finns två arbetslag på skolan vilka har elevgenomgång varannan vecka. Lärare och rektorn uppger att lyfta en elev på elevgenomgången inte innebär att lärarna har anmält eleven för utredning av eventuellt behov av särskilt stöd. På elevgenomgången diskuterar lärarna de elever som lyfts på mötet tillsammans med biträdande rektorn och specialpedagogen. Enligt lärare lyfts cirka sex-åtta elever varje elevgenomgång. Utfallet av att en elev lyfts på elevgenomgång kan exempelvis bli att lärarna ska ge extra anpassningar, att en elev ska erbjudas kuratorsstöd eller att en anmälan om särskilt stöd ska göras. Utfallet beslutas på sittande elevgenomgång. Enligt specialpedagog, biträdande rektorn och rektorn ska de extra anpassningar som beslutas om på elevgenomgången följas upp och utvärderas under kommande elevgenomgång vid ett eller flera tillfällen vilket innebär att elever ska lyftas på elevgenomgång återkommande gånger innan en anmälan om särskilt stöd görs till rektorn.

Om det blir aktuellt med en anmälan om särskilt stöd för en elev görs anmälan via en blankett vid sittande möte på elevgenomgången. Flera lärare uppger att det är biträdande rektorn som vid elevgenomgången beslutar om en anmälan om särskilt stöd ska göras. Några andra lärare uppger att det är mentorn, specialpedagogen eller rektorn som gör anmälan. Enligt lärare, specialpedagog och biträdande rektorn kan lärare anmäla en elev för utredning av eventuellt särskilt stöd via en blankett utan att först lyfta eleven på en elevgenomgång. Lärare uppger att eleven trots det ändå ska lyftas på elevgenomgång enligt rutin. Detta är dock något som inte hänt. Rektorn uppger däremot att det inte är möjligt att göra en anmälan om särskilt stöd på något annat sätt än via elevgenomgången.

Lärare uppger att det på elevgenomgången beslutas att läraren ska ge mer extra anpassningar trots att de redan har testat olika extra anpassningar som enligt lärarnas bedömning inte räcker till för att eleverna ska nå minst E i ett eller flera ämnen. En lärare uppger att hen slutat lyfta elever på elevgenomgången då det inte leder till någon ytterligare insats än extra anpassningar. En lärare uppger att omsättningen på personal inom elevhälsan samt på rektorsposten har gjort att hen inte längre orkar lyfta elever på elevgenomgång fler gånger. En lärare uppger att den nuvarande rutinen där de lyfter elever på elevgenomgångarna och ska testa olika extra anpassningar tar lång tid vilket innebär att det kan gå fyra till sex veckor innan det kan bli aktuellt att starta en utredning om eventuellt behov av särskilt stöd för en elev. Flera lärare uppger att de har lyft flertalet elever vid flera elevgenomgångar enligt skolans rutin utan att det har resulterat i att eleverna blivit anmälda och sedermera utredda för särskilt stöd.

På elevhälsoteammöte tas beslut om att starta en utredning om särskilt stöd. Rektorn deltar på elevhälsoteammöte vid behov när eventuella beslut ska fattas. Enligt specialpedagog, biträdande rektorn och rektorn är det endast rektorn som fattar beslut om att starta en utredning om särskilt stöd samt beslutar om

åtgärdsprogram och andra stödåtgärder. Rektorn uppger att hen inte överlåtit sin beslutanderätt inom något område till någon annan. Det är specialpedagogen som är ansvarig för att genomföra en utredning om särskilt stöd.

Huvudmannen har i yttrande över Skolinspektionens protokoll framfört bland annat följande. En anmälan om särskilt stöd görs i tre steg. Eleverna ska först ges extra anpassningar som eventuellt intensifieras. Om detta inte är tillräckligt så påbörjas en pedagogisk utredning. En anmälan om särskilt stöd görs primärt under elevgenomgången. Det finns dock en möjlighet att lämna in en blankett men för att göra det systematiskt så lyfts det ärendet ändå på nästkommande elevgenomgång.

Inkomna anmälningar och genomförda utredningar om särskilt stöd

Huvudmannen uppger i redovisningen att åtta elever har anmälts för utredning av eventuellt behov av särskilt stöd under perioden 15 augusti 2022 till och med 2 januari 2023. Av redovisningen framgår att fyra elever (elev 33, elev 35, elev 36, elev 37) har anmälts för utredning av särskilt stöd den 13 oktober 2022 men ingen av dessa elever har utretts för särskilt stöd. Eleverna har istället getts extra anpassningar. Vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljning i mars 2023 uppger elevernas mentorer att de aktuella eleverna ges extra anpassningar samt att mentorerna i nuläget bedömer att extra anpassningarna är tillräckliga för att eleverna ska uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök uppger däremot både biträdande rektorn och rektorn att inga anmälningar om särskilt stöd har inkommit sedan de började på skolan den 20 september 2022 respektive 12 december 2022.

Rektorn såväl som biträdande rektorn och specialpedagogen uppger att en del insatser i befintliga åtgärdsprogram kan tillgodoses inom den ordinarie undervisningen istället för inom ramen för ett åtgärdsprogram. Därför har de efter genomgång av vissa utredningar om särskilt stöd beslutat att avsluta några av de åtgärdsprogram som finns på skolan för att eleverna istället ska ges extra anpassningar. Enligt biträdande rektorn handlar skolans arbete kring särskilt stöd mer om att avsluta befintliga åtgärdsprogram än att utarbeta nya åtgärdsprogram.

Genomgång av elevers måluppfyllelse utifrån skolans betygskatalog

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskatalog för höstterminen 2021, vårterminen 2022 samt höstterminen 2022. Av dessa framgår att det finns flera elever som har erhållit betyget F i flera terminer i rad.

Av betygskatalogerna framgår att det finns tre elever (elev 26, elev 27 och elev 28) i årskurs 9 som har erhållit F i betyg i bland annat matematik och svenska i tre terminer i rad. Lärare uppger att dessa elever fortfarande riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i bland annat matematik och svenska under nuvarande vårtermin 2023. Därtill finns ytterligare en elev (elev 25) i årskurs 9 som fått F i betyg i svenska och matematik höstterminen 2022. Eleven har ytterligare fem F i betyg höstterminen 2022 utöver F i svenska och matematik.

Under vårterminen 2022 hade eleven tio F, bland annat i matematik. Höstterminen 2021 hade eleven fem F, även då i bland annat i matematik.

Lärarna uppger att elev 25, elev 26, elev 27 och elev 28 har fallit mellan stolarna med anledning av de rektorsbyten och den personalomsättningen som varit på skolan. Enligt lärarna har elev 25 lyfts på elevgenomgång under höstterminen 2022. Elev 26, elev 27 och elev 28 har lyfts under tidigare årskurser utan att det resulterat i att eleverna har anmälts för särskilt stöd trots att lärarna bedömt att extra anpassningar inte räcker för att eleverna ska nå minst E.

Av betygskatalogerna framgår även att det finns ett antal elever i årskurs 8 som erhållit F i betyg i ett eller flera ämnen i två eller tre terminer i rad. Av betygskatalogen för höstterminen 2021 framgår att tre elever (elev 45, elev 46, elev 47) har mellan tre och fem F. Av betygskatalogen för vårterminen 2022 framgår att fyra elever (elev 13, elev 45, elev 46, elev 47) har mellan ett till sex F. Av betygskatalogen för höstterminen 2022 framgår att fyra elever (elev 13, elev 45, elev 46, elev 47) har mellan tre till fem F. Elev 13, elev 45, elev 46, elev 47 har erhållit F i ett eller flera av ämnena svenska, engelska och matematik i två eller tre terminer i rad. Av betygskatalogen för höstterminen 2022 framgår även att en elev (elev 44) har två F, bland annat i svenska.

Lärarna uppger att elev 13, elev 44, elev 45, elev 46 och elev 47 alltså, trots att de ges extra anpassningar, riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i ett eller flera ämnen. Inte heller någon av dessa fem elever har anmälts eller utretts för särskilt stöd. Lärare uppger att de har lyft eleverna på elevgenomgångar och signalerat, i vissa fall ett flertal gånger, att extra anpassningar inte räcker för att eleverna ska uppnå minst E i betyg vårterminen 2023. En lärare uppger dock att hen gör bedömningen att extra anpassningar räcker för en av dessa elever (elev 13).

Av betygskatalogen för höstterminen 2022 framgår även att det finns en elev i årskurs 6 (elev 15) som har sju F och två streck i betyg. Lärare uppger att eleven trots extra anpassningar riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i ett eller flera ämnen. Lärare uppger att eleven har problematisk frånvaro och utifrån detta "någon form av anpassad studiegång". Lärare uppger att eleven vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på skolan är i skolan en timme per dag. Enligt lärare har eleven lyfts på elevgenomgång under höstterminen 2022, men eleven är inte anmäld för särskilt stöd och har därmed inte utretts för särskilt stöd och har inte heller något åtgärdsprogram. Lärare uppger att det finns en pågående frånvaroutredning för eleven. Rektorn uppger att det pågår en utredning om särskilt stöd för eleven men eftersom eleven är frånvarande har inte specialpedagogen kunnat träffa eleven. Rektorn och biträdande rektorn uppger att de har diskuterat att det kan behövas fattas ett beslut om åtgärdsprogram på bristande grunder.

Huvudmannen har i ett yttrande som inkom till Skolinspektionen den 24 april 2022 framfört bland annat följande. Sedan Skolinspektionens uppföljningsbesök i mars 2023 har tio elever (elev 70, elev 15, elev 46, elev 25, elev 47, elev 13, elev 12, elev

5 samt en elev i årskurs 2 och en elev i årskurs 1) har anmälts för utredning av eventuellt särskilt stöd och utredningar har startats för eleverna under april 2023.

Beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram

Av huvudmannens redovisning framgår att elev 33 anmälde för utredning av eventuellt behov av särskilt stöd den 13 oktober 2022. Utredningen startades den 27 oktober 2022 och var färdig den 10 november 2022. Vidare framgår av redovisningen att beslut om åtgärdsprogram ska "fattas inom kort". Biträdande rektorn och specialpedagog uppger att det har fattats beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram för aktuell elev. Rektorn uppger att hen fattar beslut om åtgärdsprogram men att hen vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök i mars 2023 är osäker på om hen fattat beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram för eleven. Huvudmannen har den 31 mars 2023 gett in ett beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram för eleven daterat den 31 mars 2023. Av beslutet framgår att det är rektorn som påbörjade sin tjänst på skolan strax efter Skolinspektionens uppföljningsbesök på skolan i mars 2023 som fattat beslutet. Det framgår även att eleven och vårdnadshavare fått ta del av beslutet den 3 april 2023, det vill säga fyra dagar efter att beslutet getts in till Skolinspektionen.

Huvudmannen inkom den 11 april 2023 med en utredning om särskilt stöd för elev 68. Av dokumentationen framgår att utredningen slutfördes den 26 oktober 2022. Rektorn uppger att ett beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram ska fattas för eleven men att hen vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök i mars 2023 inte gjort det än. Huvudmannen har den 31 mars 2023 inkommit med ett dokument där beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram för eleven framgår. Av dokumentet står specialpedagogen som beslutsfattare. Av dokumentet framgår dock ingen överklagandehänvisning och själva beslutet skiljer sig från andra beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram som Skolinspektionen mottagit från huvudmannen. I ett annat dokument från huvudmannen framgår ett förtydligande till beslutsdokumentet. Där uppger huvudmannen att elevens behov nu tillgodoses inom ramen för ordinarie undervisning.

Åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång

Skolinspektionen har tagit del av aktuella åtgärdsprogram, senast genomförda uppföljningar och utvärderingar av åtgärdsprogrammen samt beslut om anpassad studiegång för fyra elever (elev 4, elev 5, elev 16, elev 17). Av dokumentationen framgår följande.

Åtgärdsprogrammet för elev 4 saknar datum för beslut. Av dokumentationen framgår dock att åtgärdsprogrammet skulle utvärderas den 22 februari 2023. Av åtgärdsprogrammet framgår att ansvarig för nästa utvärdering är den specialpedagog som började på skolan den 27 december 2022. Den senast genomförda uppföljningen saknar datum för när uppföljningen genomfördes men nästa uppföljning skulle enligt dokumentationen ske den 6 februari 2023.

Av åtgärdsprogrammet för elev 5 framgår att beslut om åtgärdsprogram fattades den 20 oktober 2022 samt att utvärdering skulle ske den 7 december 2022. Även i denna dokumentation saknas datum för när den senaste uppföljningen av elevens åtgärdsprogram genomfördes. Därtill framgår det inte av denna dokumentation när nästa uppföljning ska ske.

Av åtgärdsprogrammet för elev 16 framgår att beslut om åtgärdsprogram fattades den 20 oktober 2022 samt att utvärdering av åtgärdsprogrammet skulle ske den 1 december 2022. Såväl den senaste genomförda utvärderingen som den senaste genomförda uppföljningen saknar datum för genomförande samt ytterligare information om när nästa utvärdering och uppföljning ska ske.

Av åtgärdsprogrammet för elev 17 framgår att beslut om åtgärdsprogram fattades den 20 oktober 2022 samt att åtgärdsprogrammet skulle utvärderas den 1 december 2022. Den senaste genomförda uppföljningen saknar information om vilket datum uppföljningen genomfördes. Enligt dokumentationen har elev och vårdnadshavare tagit del av aktuell uppföljning den 29 september 2022 och datum för nästa uppföljning var den 3 november 2022.

Rektorn hänvisar till biträdande rektor och specialpedagog angående elevers åtgärdsprogram men uppger att specialpedagogen inte utarbetat något nytt åtgärdsprogram för elev 4. Biträdande rektorn uppger att hen inte kan svara på när åtgärdsprogrammen för elev 4, elev 5, elev 16 och elev 17 senast följdes upp. Enligt biträdande rektorn är det specialpedagogen som ansvarar för att följa upp och utvärdera åtgärdsprogram. Specialpedagogen uppger att hen endast följt upp en elevs åtgärdsprogram men att det inte gäller något av åtgärdsprogrammen för elev 4, elev 5, elev 16 eller elev 17. Enligt specialpedagogen ska dock åtgärdsprogrammet för elev 17 följas upp. Specialpedagogen uppger att hen tror att det senaste beslutet om åtgärdsprogram för elev 4 fattades under vårterminen 2023. Specialpedagogen känner inte till att hen står som ansvarig för utvärderingen av elev 4:s åtgärdsprogram men uppger att beslutsdatumet på det ingivna åtgärdsprogrammet för elev 4 borde ha varit i december 2022. Vidare uppger specialpedagogen att hen inte har någon insyn i elev 5:s situation. Specialpedagogen uppger slutligen att hen varken känner till om det finns något nytt beslut om åtgärdsprogram för elev 16 eller vad som skett med uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammet för elev 16.

Av de fyra beslut om anpassad studiegång som Skolinspektionen har tagit del av framgår vilka ämnen, samt hur mycket tid, som omfattas av anpassningen. Av besluten framgår dock inte någon klagande motivering till varför de aktuella eleverna ska ges särskilt stöd i form av anpassad studiegång. Någon sådan motivering framgår inte heller i elevernas åtgärdsprogram.

I besluten om anpassad studiegång anges också ett datum för omprövning av besluten. Meningen i besluten lyder "Giltighetstid för beslutet (längst)/tidpunkt för omprövning" efterföljt av ett datum. I besluten anges olika datum för respektive elev som är den 15 januari 2023, den 26 januari 2023, den 22 februari 2023 och den 26 februari 2023. Av dokumentationen gällande dessa elever framgår inga nya

beslut vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljning i mars 2023. Enligt rektorn gäller elevernas beslut om anpassad studiegång så som det anges i de beslut som Skolinspektionen tagit del av. Biträdande rektorn uppger att det tagit längre tid än vad de tänkt sig gällande dokumentationen kring dessa elever. Lärare uppger att det för åtminstone en elev har gjorts ändringar inom ramen för den anpassade studiegången, men det är inte något som framgår av aktuell elevs dokumentation. Enligt rektorn, biträdande rektorn och specialpedagogen har inga ändringar av elevernas anpassade studiegång gjorts innevarande termin.

Huvudmannen har den 24 april 2023 inkommit med kompletterande dokumentation avseende dessa fyra elever. Gällande elev 4 har en uppföljning samt ett nytt beslut om anpassad studiegång getts in. Uppföljningen är daterad den 7 mars 2023 och det nya beslutet om anpassad studiegång är daterat den 10 mars 2023. Av beslutet om anpassad studiegång framgår dock varken vem som fattat beslutet eller någon överklagandehänvisning. För elev 5 har en ny utredning av elevens behov av särskilt stöd samt ett nytt beslut om åtgärdsprogram getts in. Utredningen är daterad den 4 april 2023 och det nya beslutet om åtgärdsprogram är daterat den 3 april 2023. Avseende elev 16 har huvudmannen gett in ett nytt beslut om åtgärdsprogram, daterat den 3 april 2023. Slutligen har huvudmannen gett in ett antal anteckningar rörande stödet för elev 17. Det handlar om totalt sju anteckningar under perioden 27 mars 2023 till och med 17 april 2023.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användningen av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övriga skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 5 § skollagen).

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Alla som arbetar i skolan har ett ansvar för att uppmärksamma de elever som behöver särskilda stödåtgärder och att föra detta vidare till rektorn. Anmälningsskyldigheten kan i det enskilda fallet gälla en lärare, personal inom

elevhälsan eller annan skolpersonal. Vem som är anmälningsskyldig beror på i vilket sammanhang stödbehovet blir känt. Om en elevs stödbehov uppmärksammas av en lärare inom ramen för den undervisning som läraren ansvarar för, är läraren skyldig att anmäla detta till rektorn. Med uttrycket "andra svårigheter i sin skolsituation" avses sådana situationer där en elev behöver särskilt stöd även om det just då inte finns anledning befara att han eller hon inte ska nå de kunskapskrav som minst ska nås (prop. 2009/10:165, s. 664).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får beslut om avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen fattas (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Beslutet om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen (prop. 2009/10:165, s. 293).

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän, är vissa bestämmelser enligt förvaltningslagen tillämpliga (29 kap. 10 § skollagen). Detta gäller bland annat dokumentation, motivering av beslut samt underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (31, 32 och 33 §§ förvaltningslagen).

Rektorn har ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att åtgärda de brister inom särskilt stöd som Skolinspektionen förelade i beslut den 22 juni 2022. Trots att huvudmannen tagit fram nya rutiner för arbetet med stöd och informerat personalen om dessa så kvarstår det några brister inom området. Nedan framgår Skolinspektionens bedömningar inom området.

Rektorn startar inte alltid utredningar av elevers behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att skolans arbetssätt försvårar lärarnas möjlighet att anmäla till rektorn att extra anpassningar inte är tillräckliga och att rektorn därmed inte alltid tar emot lärares anmälan om särskilt stöd. På skolan går exempelvis åtta elever som erhållit betyget F i minst två ämnen i flera terminer i rad som inte utretts för särskilt stöd. Därtill finns ytterligare en elev som går årskurs 6 som har erhållit sju F och två streck i betyg en termin, och som inte utretts för särskilt stöd. Av utredningen framgår att lärare har informerat om samtliga elever på möten med elevhälsan och rektorn men att det inte har lett till någon anmälan om särskilt stöd och någon utredning av elevernas behov av särskilt stöd har därmed inte heller har startats. Skolinspektionen bedömer att rektorn inte alltid ser till att starta utredning om särskilt stöd när lärare uppmärksammat att extra anpassningar inte är tillräckliga.

Av kompletterande uppgifter från huvudmannen framgår att det för fem elever nu, efter Skolinspektionens uppföljningsbesök, har påbörjats utredningar om särskilt stöd. Det är något som Skolinspektionen ser positivt på, men att det nu startats utredning om särskilt stöd för dessa fem elever förändrar inte det faktum att eleverna har uppmärksamats och i praktiken anmälts av lärare tidigare utan att det lett till att en utredning om särskilt stöd startats. Utredningen visar även att det finns ytterligare fyra elever (elev 45, elev 26, elev 27, elev 28) som lärare bedömt är i behov av utredning av särskilt stöd, men som fortfarande inte fått en sådan utredning. Även detta är en brist. Tre av dessa elever (elev 26, elev 27, elev 28) går årskurs 9 och riskerar att inte vara behöriga till nationellt program på gymnasiet. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen erbjuder all tillgänglig hjälp för att möjliggöra för dessa tre elever att bli behöriga till nationellt program på gymnasiet.

Av utredningen framgår även att fyra elever anmälts för utredning av särskilt stöd den 13 oktober 2022 men att en utredning om särskilt stöd inte startats för någon av eleverna. I dessa fall bedömer aktuella elevers mentorer i mars 2023 att extra anpassningar räcker för eleverna att nå minst E. Skolinspektionen vill dock tydliggöra att en utredning om särskilt stöd kan vara olika omfattande men att det åligger rektorn att se till att en utredning initieras och genomförs för varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer. Att så inte gjorts för dessa fyra elever är således en brist.

Beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram fattas inte

Skolinspektionen bedömer även att det fortfarande finns brister i skolans arbete med att fatta beslut om att utarbeta eller att inte utarbeta åtgärdsprogram för

elever vars stödbehov har utretts. Av utredningen framgår att två elever har utretts för eventuellt särskilt stöd under höstterminen 2022 men att beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram fattades först flera månader efter att utredningarna avslutats. Ett av besluten om att inte utarbeta åtgärdsprogram saknar dessutom överklagandehänvisning. Skolinspektionen framhåller vikten av att skolan fattar korrekta beslut. Att det dröjt flera månader innan skolan fattat beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram i två fall innebär att aktuella elever och vårdnadshavare under en lång period inte har haft möjlighet att utöva sin rätt att överklaga besluten, vilket är en brist.

Åtgärdsprogram följs inte upp och utvärderas inte i enlighet med beslut

Vidare bedömer Skolinspektionen att det fortfarande finns brister i skolans arbete med att följa upp och utvärdera elevers åtgärdsprogram. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår att åtminstone tre av åtgärdsprogrammen skulle ha följts upp och utvärderats i december 2022. Vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök på skolan i mars 2023 hade i vart fall tre av åtgärdsprogrammen inte följts upp eller utvärderats enligt plan. Därtill var det oklart när ett av åtgärdsprogrammen hade utarbetats. Att åtgärdsprogrammen nu har följts upp och utvärderats påverkar inte det faktum att elevernas åtgärdsprogram inte följts upp och utvärderats enligt plan, vilket är en brist.

Beslut om anpassad studiegång saknar motivering

Skolinspektionen bedömer att skolans beslut om anpassad studiegång är fortsatt bristfälliga. Av de beslut som Skolinspektionen tagit del av framgår vilka ämnen eleverna ska läsa och i vilken omfattning. Besluten saknar dock fortfarande en klagande motivering utifrån rekvisitet att beslut om anpassad studiegång enbart får fattas om det särskilda stöd som eleven får inte i rimlig grad kan anpassas utifrån elevens behov och förutsättningar, vilket är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Thorengruppen AB:s verksamhet vid Thoren Framtid Karlstad uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att anmäla och utreda särskilt stöd, följa upp och utvärdera åtgärdsprogram samt beslut om anpassad studiegång. Det finns därför skäl att förelägga Thorengruppen AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utredning av orsakerna till frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i redovisningen att arbetet med att bevaka elevernas frånvaro samt att starta frånvaroutredningar hanteras på de så kallade

elevgenomgångarna där elever med hög eller på annat sätt problematisk frånvaro bevakas. Vidare uppger huvudmannen i redovisningen att det under perioden 15 augusti 2022 till den 2 januari 2023 har identifierats fyra elever med hög eller på annat sätt problematisk frånvaro. För en av eleverna har ingen frånvaroutredning startats eftersom eleven närvarade i undervisningen igen. För en annan av eleverna har ingen frånvaroutredning startats eftersom eleven slutat på skolan. För två av eleverna har en frånvaroutredning påbörjats. En av utredningarna färdigställdes den 25 november 2022. Den andra utredningen var vid tidpunkten för redovisningen fortfarande pågående. Av huvudmannens redovisning framgår datum för när anmälan till huvudmannen och anmälan till hemkommunen gjorts för de två eleverna där frånvaroutredning startats.

Skolinspektionen har tagit del av aktuell frånvarostatistik för elever i samtliga klasser samt information om vilka elever det utförts frånvaroutredningar för under vårterminen 2023. Av frånvarostatistiken framgår att det vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök fanns 51 elever på skolan med minst 20 procents frånvaro. Tio av dessa elever har över 40 procents frånvaro, varav två elever har kring 90 procents frånvaro. Enligt statistiken går 24 av dessa elever i årskurs 6-9. Av dokumentationen framgår även att det vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök hade genomförts åtta frånvaroutredningar under vårterminen 2023 samt startats ytterligare en frånvaroutredning som vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök inte hade avslutats än. Några lärare uppger även att det finns pågående frånvaroutredningar på skolan.

Av kompletterande dokumentation från huvudmannen framgår att en av de åtta angivna frånvaroutredningarna inte har genomförts avseende en elev (elev 13). Av ingiven frånvarostatistik framgår att eleven vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök hade 28,3 procents frånvaro. En lärare uppger att elevens frånvaro handlar om giltig anmäld frånvaro.

Skolinspektionen har även tagit del av genomförda frånvaroutredningar för tre elever (elev 45, elev 46, elev 47). Av dokumentationen framgår att information om att en utredning om frånvaro påbörjats för eleverna lämnats till huvudman och hemkommun. Frånvaroutredningarna innehåller bland annat en beskrivning av elevernas frånvaro, organisatoriska, pedagogiska, sociala och individuella faktorer samt en bedömning. Av bedömningen för elev 45 framgår att skolan ska göra klassanpassningar och tydliggöra uppgifter. Det framgår även att eleven ska fråga lärarna vad hen missat vid frånvaro samt att studietid ska användas för att ta igen undervisningstid som eleven missat på grund av frånvaro. Av bedömningen för elev 47 framgår information om vad eleven själv tycker fungerar i ett ämne. Frånvaroutredningen för elev 46 saknar helt bedömning. Samtliga frånvaroutredningar som Skolinspektionen tagit del av har genomförts av en mentor.

Några lärare uppger att de ska dokumentera sina åtgärder avseende elever som har mer än 20 procents frånvaro. En del mentorer uppger att det är mentorerna som ansvarar för att genomföra frånvaroutredningar. Andra mentorer uppger att de endast påbörjar utredningen genom att fylla i en så kallad skattningsblankett

och genomför samtal med elev och vårdnadshavare, men att det sedan är kuratorn som gör själva frånvaroutredningen.

Biträdande rektor, rektor och specialpedagog uppger att det är kuratorns ansvar att genomföra frånvaroutredningar. Kuratorn uppger vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök att hen sedan ungefär tre veckor tillbaka ansvarar för att uppdatera frånvarostatistiken men att det är mentorerna som ansvarar för att göra frånvaroutredningarna.

Huvudmannen har i yttrande över Skolinspektionens protokoll framfört bland annat följande. Det är mentorerna som ansvarar för den första kontakten med vårdnadshavare samt att fylla i skattningskalan. Rektorn gör anmälan om elevers frånvaro till hemkommunen samt huvudmannen i samband med att skattningskalan är klar och att kuratorn påbörjar en frånvaroutredning. Huvudmannen har därefter i ytterligare ett yttrande som inkom till Skolinspektionen den 24 april 2023 framför bland annat följande. Sedan ny rektor och specialpedagog började på skolan i slutet av mars 2023 har fyra frånvaroutredningar påbörjats avseende elev 46, elev 25, elev 62 samt elev 60.

Rättslig reglering

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn se till att frånvaron utreds skyndsamt. Detta gäller oavsett om det rör sig om giltig eller ogiltig frånvaro. Rektorn ska se till att anmäla till huvudmannen att en frånvaroutredning har inletts (7 kap. 19 a § skollagen).

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass, grundskola och grundsärskola fullgör sin skolgång. Huvudmannen ska även lämna uppgifter till hemkommunen om att en utredning gällande elevens frånvaro har startats (7 kap. 22 § andra stycket skollagen).

Tidig upptäckt och tidiga insatser vid frånvaro krävs för att hantera frånvaro framgångsrikt. På så sätt kan arbetet med att tidigt fånga upp elever som löper risk att få hög frånvaro eller som mår dåligt stärkas. Det är av största vikt att resultatet av en utredning av upprepad eller längre frånvaro ska utmynna i sådana åtgärder som behövs för att komma till rätta med elevens frånvaro. Tidiga åtgärder är ofta avgörande för att eleven ska återgå till skolan och fullgöra sin utbildning (prop. 2017/18:182, s. 60).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det alltså finns brister i skolans arbete med att utreda orsakerna till elevers frånvaro. Trots att frånvaroutredningar genomförs och att det finns pågående frånvaroutredningar, visar utredningen att det finns ett större antal elever med upprepad eller längre frånvaro där frånvaron inte är utredd. Detta är en brist. Vidare framgår det av utredningen att det fortfarande råder en oklarhet kring vem som ansvarar för att utföra frånvaroutredningar på skolan. Skolinspektionen noterar att oklarheten kring ansvaret för frånvaroutredningarna identifierades redan vid föregående tillsyn.

Skolinspektionen bedömer även att det finns brister i dokumentationen av frånvaroutredningar. De frånvaroutredningar som Skolinspektionen tagit del av saknar beslut om vilka åtgärder som ska sättas in utifrån resultatet av utredningarna. Vad gäller frånvaroutredningen för elev 45 anser Skolinspektionen att den bedömning som gjorts i utredningen inte omfattar några åtgärder för att komma till rätta med elevens frånvaro, utan innehåller snarare information om hur eleven ska kompenseras för uteblivet skolarbete när frånvaro väl uppstått. Angående frånvaroutredningarna för elev 46 och 47 bedömer Skolinspektionen att åtgärder helt saknas. Sammantaget gör Skolinspektionen bedömningen att frånvaroutredningarna saknar information om vilka åtgärder som krävs för att komma till rätta med respektive elevs frånvaro samt beslut om att sådana åtgärder ska sättas in, vilket är en brist.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller rektors skyldighet att anmäla till huvudmannen att en utredning av orsakerna till en elevs frånvaro har inletts samt huvudmannens skyldighet att lämna uppgifter till hemkommunen att en sådan utredning inletts. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Thorengruppen AB:s verksamhet vid Thoren Framtid Karlstad uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utredning av orsakerna till frånvaro. Det finns därför skäl att förelägga Thorengruppen AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning av legitimerade lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i redovisningen att de har sett över samtliga lärares anställningsavtal för att säkerställa att endast legitimerade lärare innehar en tillsvidareanställning. Vidare uppger huvudmannen att det fattats beslut om anställning längre än sex månader för fem lärare som saknar legitimation.

Skolinspektionen har tagit del av anställningsavtal för all pedagogisk personal på skolan. Skolinspektionen har även kontrollerat lärarlegitimationen för samtliga personer som är anställda som lärare på skolan. Av dokumentationen framgår att all undervisande personal är anställda som lärare samt att de fem lärare som saknar legitimation innehar en visstidsanställning som lärare.

Vidare har Skolinspektionen tagit del av en sammanställning av vilka tjänster huvudmannen annonserat ut för rekrytering under perioden från

Skolinspektionens beslut den 22 juni 2022 fram till datum för redovisning den 10 januari 2023. Av sammanställningen framgår att huvudmannen sökt lärare i bland annat bild, hem- och konsumentkunskap, slöjd samt musik i juni 2022.

Rättslig reglering

Det är enbart den som har legitimation som lärare som får bedriva undervisning och endast den som har legitimation får anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 13 och 20 §§ skollagen).

Om behörig lärare saknas inom huvudmannens organisation eller om det finns särskilda skäl med hänsyn till eleverna, får en lärare som inte uppfyller kraven på legitimation anställas för högst ett år i sänder (2 kap. 18 § och 2 kap. 21 § första punkten skollagen).

Det är huvudmannen som ska fatta beslut om en lärare utan legitimation används för att bedriva undervisning längre än sex månader (2 kap. 19 § skollagen).

Skollagen definierar undervisning som målstyrda processer under ledning av lärare (1 kap. 3 § skollagen). Genom bestämmelsen markeras att undervisningen ska ske under ledning av lärare. Som ett komplement till lärare kan det sedan finnas annan personal med sådan utbildning och erfarenhet att barnens utveckling och lärande främjas (prop. 2009/10:165, s. 218). Av detta följer att det endast är den som är anställd som lärare som får anlitas för att bedriva undervisning.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Av utredningen framgår att all undervisande personal är anställda som lärare och att lärare som saknar legitimation endast innehar visstidsanställning som lärare. Det framgår även att huvudmannen sökt efter behöriga lärare i bland annat bild, hem- och konsumentkunskap, slöjd och musik samt att huvudmannen fattar beslut om anställning längre än sex månader avseende de lärare som saknar legitimation. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisningen i musik

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i redovisningen att musikundervisningen under föregående läsår genomfördes i fel sal. Inför detta läsår har de ändrat sal för musikundervisningen och det här läsåret sker undervisningen i en anpassad sal som rymmer en helklass.

Undervisande lärare såväl som elever uppger att undervisningen i musik sker i halvklass om cirka tolv elever per halvklass. Vidare uppger både undervisande lärare och eleverna att det finns två undervisningslokaler som används till musikundervisningen. Det är en lokal på bottenvåningen som främst används för

teoretiska moment, som övrig tid används av fritidshemmet, samt en lokal på källarplan som används för praktiska moment när eleverna spelar musik. Eleverna uppger att de ryms i lokalerna när de får undervisning i halvklass och att musikundervisningen fungerar bättre det här läsåret jämfört med förra läsåret. Eleverna beskriver att den största skillnaden är att det är lägre ljudnivå och mer plats under lektionerna. En elev i årskurs 9 uppger att de arbetar med att spela ackord och tränar på att skapa egen musik på musiklektionerna. Undervisande lärare bedömer att alla elever i en halvklass ryms i såväl teorilokalen som lokalen för praktiska moment. Läraren gör bedömningen att det inte skulle gå att undervisa en helklass i dessa lokaler. Vidare uppger läraren att de just nu arbetar med musikskapande i ensemblespel, vilket de enligt planeringen ska arbeta med resten av läsåret.

Under Skolinspektionens observation av undervisningen i musik närvarar cirka sex elever på lektionen. I undervisningslokalen på källarplan finns bland annat gitarrer, trummor och keyboard. I det så kallade teorirummet finns några bord och stolar samt en whiteboardtavla.

Skolinspektionen har tagit del av scheman för årskurs 6-9 på skolenheten. Av schemat för årskurs 6 och 9 framgår att de har lektion i musik på måndag respektive onsdag eftermiddag. Schemat visar att musiklektionerna ligger parallellt med undervisningen i hem- och konsumentkunskap.

Rättslig reglering

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen).

För varje skolform gäller en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för utbildningen (1 kap. 11 § skollagen).

För utbildningen ska de lokaler finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap. 35 § skollagen).

I del 5 av grundskolans läroplan finns kursplaner med information om syfte, centralt innehåll och kunskapskrav för varje ämne. Läraren ska i undervisningen utgå från ämnets syfte och behandla det centrala innehållet för aktuell årskurs. För att kunna behandla det centrala innehållet behövs ändamålsenlig utrustning och ändamålsenliga lokaler. I det centrala innehållet för ämnet musik i årskurserna 7-9 anges bland annat: sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform med genretypiska musikaliska uttryck samt rytmisk och melodisk improvisation till trumkomp, ackordföljder eller melodislingor med röst och instrument (Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [SKOLFS 2010:37])).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Thorengruppen AB brutit mot bestämmelserna när det gäller undervisningen i musik. Skolinspektionen noterar att musikundervisningen inte sker i en sal som rymmer en helklass. Utredningen visar istället att undervisningen i musik organiserats på ett sådant sätt att undervisningsgrupper i halvklass ryms i de lokaler som används i undervisningen. Således finns inget som indikerar att eleverna går miste om någon del av det centrala innehållet i undervisningen i musik. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att bedömningsstöden i årskurs 1 har använts samt att specialpedagogisk kompetens genomfört en särskild bedömning för elever med indikation utifrån bedömningsstöden.

Lärare i årskurs 1 uppger att de har använt de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 under höstterminen 2022. Lärarna uppger att det utifrån bedömningsstöden fanns sju elever med indikation på att de inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning som finns i årskurs 1 och 3. Vidare uppger lärarna att de gjort en särskild bedömning för dessa elever tillsammans med specialpedagogisk kompetens under höstterminen 2022. Lärarna uppger att efter att den särskilda bedömningen gjorts ges merparten av dessa elever extra anpassningar och två av eleverna ges särskilt stöd.

Rättslig reglering

Nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1 (9 kap. 22 b § skolförordningen).

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, och i lågstadiet i grundskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras stöd i form av extra anpassningar eller göras en anmälan om utredning av eventuellt behov av särskilt stöd till rektorn (3 kap. 4 § skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling, planering av stöd i form av extra anpassningar när det i

förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, och uppföljning enligt 4 b §. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens (3 kap. 4 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Lärarna har i samråd med specialpedagogisk kompetens gjort en särskild bedömning under höstterminen 2022 för eleverna med indikation utifrån de nationella bedömningsstöden i årskurs 1. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förvaring av nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i redovisningen att nationella prov nu förvaras i ett låst skåp i ett rum som endast ett fåtal personer har nyckel till. En lärare samt rektorn uppger att nationella prov förvaras i ett låst skåp som finns på rektorns kontorsrum. Rektorn uppger att det bara är administratören och rektorn som har nyckel till skåpet. Vid besök på skolan observerar Skolinspektionens utredare det skåp som huvudman, rektor och lärare hänvisar till.

Rättslig reglering

Nationella prov ska förvaras inlåsta på ett sådant sätt att det säkerställs att innehållet inte röjs före föreskriven provtidpunkt, föreskrivet provdatum, föreskriven provperiod eller under föreskriven användningstid (6 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov [SKOLFS 2013:19]).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Nationella prov förvaras numer i ett låst skåp som endast ett fåtal personer har tillgång till. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare och rektorn uppger att icke legitimerade lärare har en legitimerad lärare som medbedömare. Detta uppger även huvudmannen i redovisningen. Lärare uppger att både den icke legitimerade läraren samt den legitimerade läraren signerar betygen i betygskatalogen. Detta bekräftas av skolans betygskatalog för höstterminen 2022. Av betygskatalogen framgår vidare att den lärare som undervisat i respektive ämne är den lärare som signerat betygen.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisning vid den tidpunkt då betyg ska sättas. Om läraren inte är legitimerad, ska betyget beslutas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Den som har fattat beslut om betyg ska ändra beslutet om det är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning. Ändringen får inte innebära att betyget sänks. Av skollagen framgår att det enbart är den som fattat beslut om betyget, eller under särskilda omständigheter rektorn, som får ändra betyg (3 kap. 20 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Disciplinära åtgärder

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i redovisningen att det inte längre förekommer att elever skickas hem från skolan som en disciplinär åtgärd. Även rektorn uppger att det inte längre är aktuellt att lärare skickar hem elever från skolan och ingen elev har heller blivit hemskickad det här läsåret. Vidare uppger rektorn att lärare numer inte använder några disciplinära åtgärder på skolan.

Elever uppger att de inte tror att någon elev blivit hemskickad för att de stört på en lektion. Eleverna beskriver att elever som stör undervisningen kan få gå ut ur klassrummet en stund för att sedan komma tillbaka igen. Några lärare uppger att de inte skickar hem elever som en disciplinär åtgärd och två lärare uppger att de inte använder disciplinära åtgärder över huvud taget. En lärare uppger att elever som stör ordningen på en lektion kan utvisas från lektionssalen men får då sitta utanför klassrummet och arbeta istället.

Rättslig reglering

Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (5 kap. 9 § skollagen).

Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt paragrafen ovan ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 10 § skollagen).

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero, såsom bland annat utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning och avstängning. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. Om någon av dessa åtgärder vidtas ska detta dokumenteras av den som vidtagit åtgärden/åtgärderna. Beslut om avstängning får endast fattas av rektorn och inte för en tidsperiod längre än en vecka och inte heller vid fler än två tillfällen per kalenderhalvår. Innan rektorn beslutar om avstängning ska eleven och elevens vårdnadshavare beredas tillfälle att yttra sig (5 kap. 7, 14-16, 21 och 24 §§ skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Av utredningen framgår att otillåtna disciplinära åtgärder inte används på skolan. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till specialpedagogisk kompetens i elevhälsan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i redovisningen att de inledde en rekrytering av en ny specialpedagog under höstterminen 2022. Under höstterminen har tillgången till specialpedagogisk kompetens på skolan tillgodosetts genom att biträdande rektor, tidigare specialpedagog och huvudmannens processtödjande specialpedagog har samarbetat. Huvudmannen uppger att en utbildad specialpedagog påbörjade en visstidsanställning på skolan den 27 december 2022 och att en tillsvidareanställd specialpedagog börjar på skolan den 20 mars 2023.

Rektorn uppger att specialpedagogen som arbetat på skolan från slutet av december 2022 fram till Skolinspektionens uppföljning haft en tjänst på 40 procent, vilket bekräftas av specialpedagogen. Vidare uppger rektorn att den nya specialpedagogen som börjar i mars 2023 kommer ha en heltidstjänst på skolan.

Rättslig reglering

För eleverna i förskoleklass och grundskola ska det finnas tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Det ska finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen).

Med begreppet specialpedagogisk kompetens avses främst personal som har en utbildning som speciallärare eller specialpedagog. Tillgång till specialpedagogisk kompetens behöver dock inte enbart syfta på personer med specialpedagogutbildning. Det kan också innefatta t.ex. speciallärare eller en skolledare med särskilt ansvar för specialpedagogiska insatser på skolan (prop. 2009/10:165, s. 278).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Thorengruppen AB brutit mot bestämmelserna när det gäller tillgången till specialpedagogisk kompetens i elevhälsan. Av utredningen framgår att huvudmannen anordnat en temporär lösning för att tillgodose elevernas tillgång till specialpedagogisk kompetens. Från den 20 mars 2023 finns en heltidsanställd specialpedagog på plats på skolan. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Stina Linder.

Juristen Emmy Holmlund har varit föredragande i ärendet.

I ärendets handläggning har även utredaren Julia Wuotila medverkat.